

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

ZBRZA

1. Nazwa

**KRZYŻ PRZYDROŻNY WYKONANY Z WYKORZYSTANIEM
POZOSTAŁOŚCI Z CZASÓW II WOJNY ŚWIATOWEJ**

2. Czas powstania

**PRZYPUSZCZALNIE
LATA 50 XX WIEKU**

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

**SKRZYŻOWANIE ULIC
ŚW. TEKLI I DROGI
PROWADZĄCEJ DO
ŁUKOWEJ**

5. Przynależność administracyjna

Województwo: ŚWIĘTOKRZYSKIE

Powiat: KIELECKI

Gmina: MORAWICA

6. Formy ochrony

Obiekt ujęty w Programie Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Morawica na lata 2025 – 2028.

Niemieckie działo samobieżne Jagdpanzer IV L 48,
Sd.Kfz 162

Widok ogólny krzyża od strony północnej.

8. Historia, opis i wartości

W konstrukcji krzyża wykorzystano elementy uzbrojenia pochodzące z czasów II wojny światowej, które kontekstowo wpisują się w przebieg bitwy pancernej jaka rozegrała się w okolicach Morawicy w styczniu 1945 r. Krzyż wykonany z lufy. Z uwagi na fakt, iż na lufę nałożona jest metalowa konstrukcja z ramionami krzyża, utrudniona jest identyfikacja pojazdu z jakiego została ona zdemontowana. Jedynym widocznym, charakterystycznym elementem jest przewężenie. Może ono sugerować pochodzenie lufy od niemieckiego samobieźnego działa pancernego Sturmgeschutz III lub niszczyciela czołgów Jagdpanzer IV L/48. Obydwa te pojazdy wyposażone były w armatę, która posiadała w swojej konstrukcji widoczne przewężenie. Biorąc pod uwagę kontekst historyczny miejsca oraz fakt, iż w Dębskiej Woli oraz Nidzie znajdują się również krzyże wykonane z armat od pojazdów typu Jagdpanzer, możemy przyjąć, iż ten krzyż stanowi także pozostałość po jednym z takich pojazdów, który wchodził w skład Panzerjager Abteilung 27 z 17 Dywizji Pancernej.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Obiekt zadbane. Regularnie konserwowany dzięki staraniom lokalnej społeczności.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków